

Panium - Namba 20

Rwom pa Daniel 11 ki Ngec me ciko pi 2025

Jeff Pippenger

2026-03-02

Tic pa pionia me rwako gin matime con ma orwate ki pore apar ki ii apar abicel oyaro ni Romi, ma oyiko nining, obino i mwaka 200 me anyim i Kristo, mwaka acel acel ki lweny pa Panium; kacel, anyenyo ni i 2025 Romi obino dok oyiko nining ki cako-tic pa Trump ki Pope Leo. Mwaka 2025 nyutu kare kende ma Pope ki Purezidenti gicako-tic i mwaka acel. Leero ki cal pa en giketo i malo pi dano weng ma gi dwaro neno i 2025. Mapat ki pionia, an atye ka keto rwom me pore, ento pe rwako gin matime con ma en aye ma ocako orwate ki pore. Aconyo gin matime con, ento atye ka tic ki rwom matye i pore calo kit me yiko gin matime con, me bedo ni pe atye ka tic ki gin matime con me yiko kit pa pore. Atyeko meko ni yore aryo magi tye kakare weng.

Revoluson me Makabee

Atye aketo rek pa Makkabi ki kit ma rwate. Lut pa Makkabi ma otime i 167 me anyim obedo Kristo otime lacen maloyo lweny pa Panium ma otime i 200 me anyim obedo Kristo, ento bene otime mapwod pe ka Pompey ocweyo Yerusalem i 63 me anyim obedo Kristo. Rek ma cako i cik 16 kwede cweyo Yerusalem pa ladit me lweny Pompey i 63 me anyim obedo Kristo, mede wa i Tiberias Caesar ma ocweyo piny i kare ma Yesu otyeko kobo i lacar. Lacar ki Tiberias ginyutu i cik 22 me pot-buk 11.

Ki twero pa pi ma opuk obicweyo gi woko ki i anyim en, ki gibiburo; bene lawi me kica obiburo. Daniel 11:22.

Jenerali Pompey ma omako Yerusalem i 63 BC i cik 16, kede Krosi i 31 AD i cik 22, nyutu yore me porofesi ma ocako i alama pa cik me Sande ki otum i alama pa cik me Sande. Cik 23 obedo conyo i lok, omiyo cik 22 en agiki pa yore me porofesi ma ocako i cik 16. Kare ki agiki ma kiyaro maber pa yore i cik 22, tye keken bene ni cik 22 en alama pa yore acel kacel ki en ma ki nyutu i cik 16, omiyo poya rwate me Alfa ki Omega ni cik 16 dok bot 22 nyutu yore me porofesi ma kiyaro maber keken.

Med iye ni vas 15 ki 16 tye ka nyutu loko woko ki bot twero pa Seleusid dok i bot twero pa jo Roma, ki itwero neno ni kube ocung woko aa bot Seleusid i vas 15, dok bot jo Roma i vas 16; ki layini ma aa ki vas 16 dok i 22 ocweyo piny maber calo layini me porofesi acel keken. Vas 16 nyutu twero ma bino ma obi bedo rwot pa Judiya; omiyo man tye ka mako loko i gin mukato me porofesi, macalo ki ma tye i vas 23. Layini ocake ki ocadho kwede cal me cik me Sande, ci layini ocadho i vas 22 me chapta 11.

Smith ki Caesar adek

Ka atir ni nyim 16 nyutu cik me Sunday, kede nyim 22 bene, dong mito ni nyim aryo eni kibed kacel i tung' acel. Uriah Smith oketo tam ikom nyim 23, kede yaro pingo nyim eni nyutu gin matime ma ocako macok-ki-macok i gin matime me nyim ma obino anyim, dok pe calo nyutu gin matime ma obedo con atir inge ki lacar ma i nyim 22.

Cital 23. Ci ka kityeko timo kwer kwede, obitimo ki kwena; pien obi bino malo, ci obibedo tek ki dano manok.

'En' ma kica ma kimoko kany otime kwede, myero obed teko acel keken ma otyeko bedo gin ma poropesi kacok ki rec 14 otyeko pako iye; ki ni ni tek man obedo tek me Loma (Roma) kityeko yaro cwiny maber i poko me poropesi i bot dano adek, macalo ma dong kityeko wino, ma cinggi otyeko cako loyo Lobo me Loma acel acel; en aye Julius, Augustus, ki Tiberius Caesar. Acel, ka odok i got me piny pa iye ki weng-kwede, otur ci obul, ci pe gineno. Rec 19. Aryo obedo luperera rera; ci oloyo i ruyem me lobo me rwot, ci otho pe i kwac onyo i lweny, ento i kica i kom pa iye keken. Rec 20. Adek obedo jaco me bwola, acel i kit dano marac tutwal. Odonyo i lobo me rwot ki kica; ento cing pa iye kede kwo pa iye gine gutyeko giko gi ki teko marac. Kede i cing pa iye Ladit me kica, Yesu pa Nasaret, gigolo kwo pa iye i kom msalaba. Rec 21, 22. Kristo pe romo peke dok buko onyo golo kwo pa iye doki; pien i gamente mukene mo, kede i cawa mukene mo, pe watwero nongo poko me jami man. Dano mo temo keto rec man bot Antiochus, ka gityeko yeyo ni acel i bot lajole madit pa Yahudi obedo Ladit me kica, kadi pe giyero gi nying kamano. Man obedo kit me paro ma romo keken, ma temo me yeyo cing pa Antiochus obed poko me cung macek me Danyel 8; ci kicwalo pi adwogi acel keken: me buko laka madit me boc ma kwedgi kityeko yaro ni lok me Dwogo obedo lok me Bibul, kede ni Kristo kombedi tye i wang ot. Ento boc pe twero yubu; laka pe twero buko.

“Kany ka ocwalo wa piny i kine me jami me lobo pa bwami angec ka oo i agiki me cabit piryangwen, lanebi, i buk me 23, dok tero wa cen i kare ma jo Roma gucakobore maber ki lutino pa Katonda ki i wat me jo Yuda, mwaka 161 BC: ki i kama meno ka dok gitero wa piny i rwom acel me jami ma time nywal ka oo i loc me agiki pa kanica, ki cwalo bwami pa Katonda me wic manyen pi iwiye. Jo Yuda, ma gucanec atata ki rwot jo Siria, guoro lutumwa i Roma me kwano kony pa jo Roma, ki me kubore gin keken i “wat me marac kica ki kuboro kacel kwede.” 1 Mac.8; Prideaux, II, 234; Josephus's Antiquities, book 12, chap.10, sec.6. Jo Roma guwinyo kwano pa jo Yuda, dok gujuko ne gin cik ma gicoyo i lok man:—”

'Cik pa Senet me rwate me kony ki kuc ki jo Yahudi. Pe ngat mo keken ma tye bot Loma twero cako lweny bot jo Yahudi, onyo konyo jo ma timo kamano, kun gicwalo botgi cere, onyo boti, onyo cente; ki ka lweny ocako i bot jo Yahudi, Loma biconyogi malube ki en ma gi twero; ki dok bene, ka lweny ocako i bot Loma, Yahudi biconyogi. Ki ka jo Yahudi mito me medo, onyo kwanyo woko, i rwate man me kony, en bitimo ki yie pa Loma weng; ki gin weng ma bemedo kamano, obed ki teko.' 'Cik man,' waco Josephus, 'gi goyo coc ne Eupolemus, wod pa John, ki Jason, wod pa Eleazer, ka Judas onongo obedo Lajwaci Madit pa jo Yahudi, ki Simon, owadgi, onongo obedo Ladit me lweny. Eni ne rwate ma acel ma Loma gicweyo ki jo Yahudi, ki gitimo ne kit man.'

I kare man, Jo Roma obedo jo matin, kacako timo bwoli, onyo timo ki kweg, macalo kit ma lok en nyutu. Ci ki kama ma eni, gi omedo dwong maber ki cwer-cwer, gi okato tyen me teko ma

lacen gi otyeko nongo. Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 270, 271.

Pe keken ni kros pa vesi 22 otyeko rek ki cim ma bene tye i acaki pa rek, ento vesi malubo dwogo dok i lok me gin matime ma onongo obedo mapwod kros, i macok-cok higa 30 anyim Panium, ki macok-cok higa 100 mapwod Rumi oloyo Jerusalem. Alama me yor pa singruok pa Yawudi ma Smith kany nyutu ni 161 BC, latic cako mukene ginyutu ne ni 158 BC. Gin ma atero wii kany pe tutwal pi kare, ento ni vesi 16-22 nyutu rek me lok pa porofesi ma Sunday law obedo ki acaki ki agiki pa rek, Alfa ki Omega. Ka dong rek pa vesi 16-22 kityeko nyutu ne maber, vesi 23 dwogo nwo ki medo i lok ma tye i rek pa vesi 16-22. Rek me lok pa porofesi ma vesi 23 nyutu, en lok pa Maccabees, kede ni lok pa Maccabees obedo paralel maber ki lok pa United States.

Rek aryo pa rwodi

Jo Maccabee nyutu lweny me goro i kom piny me Rwot Seleucid, ma ocako i kare me rwot Antiochus Epiphanes. Lweny en ne i kom piny me Rwot Seleucid ma i bor, kede ne ogamo ma okelo od pa Rwot acel ki i aryo pa Yudea i kare ma, ma me agiki okelo i balo Jerusalemu i 70 AD. Od pa Rwot me acel ne Hasmonean, ento me aryo ne Herodian. Inge kacalo Yudea kigolo woko ki bot piny me Rwot Seleucid ma i bor, od pa Rwot Herodian obedo gamente pa Yudea me aryo. En otyeko rwate atir ki yore pa Roma, ento od pa Rwot Hasmonean ma con con obedo me jo Yahudi keken. Od pa Rwot Hasmonean ocako i 141 BC, ki i 37 BC ocako od pa Rwot Herodian, ma odong iye nyaka i 70 AD.

Dinasti gin nyutu lwak piny pa Yudea, piny ma con con ma adaa ma tye ki kica. Yubu pa Makabee obedo ki 167 dok 160 BC. I 164 BC, Makabee gicwalo Antiochus Epiphanes woko ki Jerusalem, gi yweyo Kac pa Lubanga, gi dwogo keto ne pi tic pa Lubanga, pire ka Antiochus oruko ne; ento pe nyo i 141 BC keken ni ka twero me Seleucid ma i tung cen gityeko yeko woko weng, ci dinasti me Hasmonean ocake.

Ot pa Herod obedo yub me rek man, pien en Herod Madwong' ma oyubo cik me ocoyo otino matidi i cawa ma Yesu onywol, kede lati pa en ne otelo i cawa ma Yesu otho. Herod Madwong' obedo laco, kede obedo rwot i Judea; ento lati pa en obedo tetraak keken, ma pwonyo ni obedo laling i kwota acel me lobo pa rwot, calo gavana, to pe calo rwot. Ka ma calo man omiyo pe onongo tye ki twero, ma omiyo myero ocako kube ki Pilato me keto Kristo i wi lacut. Nywol pa Yesu obedo "cawa me agiki" i rek pa porofeti pa En, kede tho pa En nyuto "cik pa Sande." Herod ma acokki nyuto 1989, kede Herod ma agiki obedo "cik pa Sande." Herod laco dok Herod lati obedo rek pa porofeti pa Kristo.

Rek pa Maccabee cako ki lweny me yweyo ma olare i kom rwot ma i bor, ma ocwero keto cikke pa Yunani, kit pa kwo pa Yunani, kacel ki lamo pa Yunani bot jo Yawudi. Cako pa rek pa rwot Hasmonean nyutu 1798. Pingo obedo kamano, itwero penyo? Ka rek acel pa rwot cako i "cawa me agiki" ma pa poropheti, macalo ne i rek pa rwot Herode i cawa me nywol pa Kristo, ento rek pa rwot mukene, kun kwayo pa poropheti, myero bene ocak ki kamano. Rek aryo pa rwot cako ki cawa me agiki, ka watio kwede nywol pa Kristo calo "cawa me agiki"; ento jo ma pe ngene pe gityeko neno ler ma pe kicango ma rwate kwede cawa me agiki.

I kare wa, calo i cawa pa Kristo, twero bedo ki kwano marac onyo nyutu marac pa Coc Maleng. Ka jo Yuda onongo gikwano Coc Maleng ki cwiny ma pire tek, ma lamo, yubgi onongo orwako gi ngec ma tye maber ikom kare, ki pe kare kende, ento bende kit ma bino pa Kristo onongo otimore kwede. Pe onongo giket bino mar aryo pa Kristo ma lamaloyo i bino ma acaki ne. Gibedo ki laloc pa Daniel; bene gibedo ki laloc pa Isaia ki lanabi mukene; gibedo ki pwony pa Musa; kacel bene Kristo obedo i tunggi, ento pwod gitye ka yubu i Coc Maleng me buk ikom bino ne. Kacel gitye ka timo bot Kristo gin acel keken ma lanabi oneno ki woko ni gibitimo. Gigoro wanggi tutwal, pe gineno maber gin ma gitye ka timo.

Jo mapol tye ka timo gin acel acel kombedi, i mwaka 1897, pien pe gibedo ki rwate i kwena me temo ma okato iye kwena pa malak me acel, me aryo, ki me adek. Tye jo ma tye ka yenyo i Muma Maler me moko adwogi ni kwena magi pud tye i anyim. Gigamo weng atir pa kwena, ento pe gimiyo gi kabedo ma gimine i riyo me con pa poropet. Ka kace, gin tye i wang peko me bayo jo i kit me yero kabedo pa kwena. Pe ginyuto ki giyaro kare me agiki, onyo kare ma myero giyero kabedo pa kwena. Nino pa Lubanga tye ka bino ki wot ma pe gineno; ento jo ma gineno calo jo wic-ber ki madwong tye ka cwalo lok pi 'Pwony Maloyo.' Pe gineno alama me bino pa Kristo, onyo me agiki pa piny. Paulson Collection, 423, 424.

Pito nywol pa Kirisito calo “kare me agiki,” kumeno calo lagony me kelo rek pa Maccabees i kit pa adwogi ma tye kombedi i nino me agiki, obedo miyo Kirisito obed cwiny madwong pa lok man, ma bende obedo ranyisi ni keto man tye atir.

Rek pa Maccabees nyutu piny ma madwong me tipu, kede nyutu eni cako i cawa ma jo piny ma madwong giyweko woko lawo me polityik ki me diini pa Rwot me Bor. Lweny pa Maccabees ma okelo rek pa Hasmonian nyutu 1776, ki lweny ma Maccabees otyeko timo bot Rwot me Bor onyutu Lweny me Revolushen. Higa 22 me 1776 dok i 1798 nyutu lweny pa Maccabees ma okelo rek pa Hasmonian i cawa me agiki i 1798, ma odongo medo dok i kare ma rek pa Herodian ocako i cawa me agiki i 1989. Rek pa Herodian odongo medo dok i ogoyo Jerusalem piny piny i higa 70 AD.

Gin ma marom me ngeno i rek man me gin matime con tye me aryo; en obedo nyutu pa piny maler me con ma nyutu calo piny maler ma kombedi, ki en cako i rek me gin matime con ma cako ki coc namba 16, ka Rome ocako oketo piny maler i cing pi kare me acel, kacel kwede nyutu teme madit pa rek man. Rek pa coc namba 16 dok i namba 22 nyutu piny maler, ki kit ma rwate kwede en cik me Sande ma piri piri tye ka bino. Rek en bende nyutu dul aryo pa jo-woro ma tye ka kono gamente pa cikke pa rwot aryo. Sadukayo ne gin manok i med, ento macok coki gi ne loyo yore me dini ki me polityik pa Yahudi i kare aryo pa cikke pa rwot. Yore me dini ne ki lobo kwede dul pa laloc, ki dul pa laloc en bende ne okone ki Sadukayo ki Farisayo. Gamente pa Hasmonian ki pa Herodian, me acel ki acel, ne okone ki Farisayo ki Sadukayo; ki cikke pa rwot aryo man nyutu calo gamente pa United States ki 1798 dok i cik me Sande.

Fariseo ki Saduseo gicwalo calo dul aryo me yore me politiki, ma gicenyoy gi ki dwon pa gi ikom peko me sileberi. Demokarat gicwako sileberi, ento Ripablikan gikwero sileberi; ki kacel giloko tic ki yore me politiki pa Gavumenti ma ki Konistitution pa Amerika ma Kacel. Gavumenti meno en aye lam pa piny me Revelation apar adek, ki histori pa woko pa lam pa piny gicwalo ne ki tong pa

Ripablikan pa ne. Histori pa iye gicwalo ne ki tong pa Protestanti. Tonge gutweyo woko iyi lam, pien lam en aye Konistitution ma gikwanyo tong pa lobo ki tong pa kanisa, ento gituro i histori kacel. Tong pa Ripablikan tye ki twero aryo: acel me cwako sileberi, ki acel me kwero ne. Tong pa Protestanti tye ki twero aryo: acel me Sabiti pa ceng aboro, ki acel me ceng acel pa ceng.

Macalo higa 30 i cok ki lweny pa Panium, Makabee giparo ni Amerika obedo duk ma abicel acel i poroce me Bibul. Ci, macalo higa 100 lacen, gere 16 opongo ka kityeko loyo Jerusalemu, ma nyutu lacar. Yudea obedo gengo ma aryo i gengo adek ma Roma oloyo ka tye ka cwako twero pa lobo. Jenerali Pompey oloyo Suriya i 65 BC, ka ci oloyo Yuda i 63 BC. Augustus Caesar oloyo gengo ma adek i lweny pa Actium i 31 BC. Gin me con man kityeko yaro ne i rek pa gere 16 dok i 22.

I cawa me musalaba, gin matime me Makabeo dong otime pi pinyen piero aryo. Uriah Smith nyutu ni gin matime ma kipwonye ki laloc ki Yahudi i rek apar adek, myero rwate ki tung acaki me gin matime ma otime cen pi pinyen piero aryo mapwod pe ki gin matime me musalaba ma i rek apar aryo. Gin matime me musalaba ma i rek apar aryo myero rwate ki rek apar abicel, pien rek apar abicel bende obedo cik me Sande. Man nyutu ni rek me Makabeo, ma obedo gin matime me piny ma lamal pa Yuda, ocako bor cen ki cik me Sande me rek apar abicel.

Ka wa ngeyo ni lok me con pa jo Millerite nyutu lok me con pa jo 144,000, wa twero tero kare me agiki pa jo Millerite i 1798 rwate ki kare me agiki pa jo 144,000 i 1989. Ka watimo mano, wa tye ka goyo rwate lok me con pa malayika me acel ki me aryo ki lok me con pa malayika me adek. 1798 ki 1989 gin alama me yore me Alfa ki Omega pa lok me con me Daniel 11:40.

Cik me 40 ocake i ‘cawa me ogik’, ma yot me nyutu ni en 1798; ki ka ki niang maber, ojuko woko Dul me Soviet Union i 1989 ogengo cik me 40, ki gengo meno bende obedo ‘cawa me ogik’. Tye ‘cawa me ogik’ ariyo i cik acel, iye gonyo acel keken ki rek pa Maccabees. Bolo pa Maccabees ma okelo i rek pa rwodi Hasmonian, tye ka nyutu cawa 22 ki 1776 nyo i 1798. I 1798 rek pa rwodi Hasmonian ocako, ki i 1989 rek pa rwodi Herodian ocako.

Lok apar me Daniel apar acel nyutu 1989, ki lok apar abicel en Cik me Sande. Rek me mukato ma i gin lok magi nyutu lweny adek, ki poto pa rwot me tung malubo ki donyo pa Roma i mukato me porofetik. Obedo bene tye ki rek pa diinasti aryo, ma gi nyutu calo aloka ma time ka jam ma oa ki piny ma i Adyere me Neno apar adek, “onongo tye ki lico aryo macalo lita me dyang,” ki “onongo waco macalo drakon.” I rek me acel ka i kene, diinasti mukwongo pa Yahudi en lita me dyang, ki diinasti marom me aryo pa Roma en drakon. Diinasti mukwongo obedo pa Yahudi, marom me aryo obedo pa Roma. Obedo pa Yahudi onyo pa Roma, jam ma oa ki piny onongo tye ki lico aryo.

Dinasiti pa Yahudi nyutu tung pa Protestanti, ki dinasiti pa Roma nyutu tung pa Ripablikani. Tung magi weng bene tye ki yore me lanen ma cungo gi i aryo. Sadukai ki Farisi gimiyu kube pa Demokirati ma kwede lacak, i rwate ki Ripablikani ma pe kwede lacak; kede bene ginyutu cungo me aryo pa virigini ma lapii i rwate ki virigini ma lalaro. Farisi, macalo virigini ma lapii, gikwanyo woko i Disapointi ma acel, ki Sadukai gikwanyo woko i yweyo Ka pa Lubanga ma aryo. Farisi, macalo kanisa pa Sardis, gikwanyo ni gi tye ki nying me kwo, ento gin otho, ci gikwanyo woko me acel; dong Sadukai, ma gikwero teko pa Lubanga, gikwero teko ki lok pa Midnight Cry. Sadukai obedo jo me kwero ma giketo gi woko, Sadukai en jo ma gi opongo cwiny i cwinyo maber.

Bino pa Kristo, ma kiwaco ne i ngec pa malaika ma acel, kityeko ngeyo ni ki cwalo ne calo bino pa Laco me lalo. Dwogo me yubo kwo ma opwoyo piny i kwena pa bino macap pa En, obedo rwate ki wot pa nyiri ma pe kilawo. I pora man, macalo i magi pa Matayo 24, kit aryo gityeko cwalo. Gin weng kikwako kieng'gi, Baibul, ki ka i ler pa en gityeko woto me nongo Laco me lalo. Ento ikare ma 'jo ma pe ngeyo kikwako kieng'gi, ki pe kikwako mafuta kwede gi,' 'to jo ma ngeyo kikwako mafuta i agulugi kacel ki kieng'gi.' Kit me agiki onongo kigeno kica pa Lubanga, twero me dwogo manyen ki me lero pa Lamo Maleng', ma timo Lok pa En obed kieng' bot tyen ki ler i yore. Ki lworu Lubanga gikwanyo Makwalo pa Lubanga me ngeyo adiera, ki giyen tek me nongo maleng' i cwiny ki i kwo. Jogi onongo tye ki temo pa gin kene, ki geno bot Lubanga ki i Lok pa En, ma pe romo kiweyo piny gi ki goro cwinya ki leyo bino. Jomukene 'kikwako kieng'gi, ki pe kikwako mafuta kwede gi.' Gityeko woto ki lurem cwinya. Lworu gi kiboyo ne ki ngec ma pire tek, ento gikwanyo woko i geno pa lwetegi, kityeko weko pire kacel ki ler ma cencen me tam maber, labongo pe ki ngec ma opong pa adiera onyo tic ma pire tek me kica pa Lubanga i cwiny. Jogi gityeko woto me nongo Rwot, opong ki geno i neno pi rwate macap; ento pe gicako twero me leyo bino ki goro cwinya. Ka tem obino, geno gi orem, ki ler pa kieng'gi obedo piny piny. The Great Controversy, 393.

Pe obedo me politiki onyo me diin; dul aryo weng gicwalo wii kacel i kom jo tye ki ngec i kare me kec i odii abicel. Ka gin man otyeko waco, wa cako coc man ki waco ni an atero rek namba 14 malube ki kabedo pa ne i ter pa reke, ma rwate pe ki rwom pa gin matime i cawa ma reke ginyutu. Atiyo ki paro man, ka rwate ki kabedo pa rek namba 23. Kabedo pa alamac me yo myero rwate ki oromo pa ne i cawa. Lok me kuc ma Jo-Yahudi otime kwede Loma i cawa me Makkabeo, en onongo omer kabedo ma rek myero keti. "Robbers" me rek namba 14, ma gicwero rweny, gityeko timo man i 200 BC, i iyero keken ma lweny me Panium obedo; ento lweny en ki "robbers" gin alama aryo ma pe gin acel.

"Jo-kwanyo" rwate i tito, pe pi keto kube ma otum tutwal ki kare me lweny me Panium, ento pi nyutu kube ma gin otimo ki rwot pa Musiri ma tye ki cawa abicel, ma pe tye tek, ma tye ka obino mi Antiochus oloyo ne. Gi pe onego bal i tic me kawo witi pa Musiri i Lobo Roma ma lamal. Lunyodo me kube pa Roma ki rwot pa Musiri ma tye ki cawa abicel ma pe tye ki gwoko, en aye jami ma rek en okwako. Bedo i tung en tye ka nyutu kooro me bal ma pinyo ki temo pa Putin me keto kanisa pa Ukraine piny i kom kanisa pa Russia, calo kit ma ne obedo con, mapwod pe i 1989. Temo en cako lapoto piny piny pa lobo ne ma i tung cam; ci ka Putin otho calo Ptolemy, onyo ka kit mo kilubo ne woko calo Uzziah ki Napoleon, ki weko ne woko kun lok pa lunyodo, ci lobo ne dong ki cwako pire kakan ki rwot-rwot ma pe tye ki twero maber. Eka, i kare pa rwot ma tye ki cawa abicel, Roma pa Papa bedo i tung me gwoko gin ma rwate kwede, ma en aye kanisa pa Ukraine.

Papasi pe tye ka yero but i kin orthodoxy pa Rusia onyo pa Ukraina; en tye ka bedo ki but weng me kelo buc weng pa dini i pot twero ne, calo ma kityeko yaro i Esaya angwen.

I kare eno, dako abicel gubi mako lacoo acel, gubiwaco ni, "Wabicamo kwon wa keken, ka wabiketo gamente wa keken; ento keken, wek gikwane wa ki nyingi, wek gikwanyo kwer wa." I kare eno, yut pa Rwot obedo maler ki madwong, ka mye me piny obedo maber ki maler pi jo ma odong woko pa Israel. Obi bedo ni, gin ma odong i Siyon, kede gin ma odong i Yerusalem,

gikwane ni lamal, kadi bene gin weng ma gicoyo nyinggi i bot jo ma tye kede kwo i Yerusalem. Aisaia 4:1-3.

Paapacy cwako twero pa dul me dini weng, ma kiloko gi calo dako abicel, me nyutu ni kanisa weng. Kanisa abicel mano mito miyo gi nying “Katoliki”, ma nyutu ni “me piny weng”; ento nining ni pe gin jo Lubanga, pien gi mito cwako lagony gi keni. Bungo pa dul me dini weng ma gi mito cwako lagony pa dano gi keni bino i kare ma gin i Jerusalem bime miyo gi nying jo maleng; ma obedo kare ma ywech pa Rwot lokore ki jo Laodicea odoko jo Philadelphia, ka paapacy obedo wii pa dul me dini weng iye kare acel kacel ma bene gibimiyo ne wii pa dul me polotiki.

I mwaka 1989, kanisa pa Ukraine ne obedo cal pa Rwot pa Bor ma oyweyo woko Soviet Union, ci Putin bitemo dwogo kit me bedo i kom ma con, ci oyaro lepra i wang wii ne, ci ocalo ialo bot dini ma pe ogamo cwayo ne. Ialoni otime i lobo pa Ptolemy keken, i bica me Alexandria, kamano, kanisa ma iye Russia ma Loma tye ka loyo gi, obino bedo gin ma Putin obi rwate, kede giko ne. Ka Trump tye ka riyo pi lweny me Panium, yub ne ma oyab lacen ki lagwoko pa rwot-lacoo pa Misri ma tekone ohil, kityeko nyutu i 2025. Teko pa Loma ma i 200 BC ne ogwoko rwot-lacoo pa Misri; ento pe dong bino ogwoko rwot-lacoo. En bineno konyo me giko rwot-lacoo. Loma macalo lagwoko pa Misri i 200 BC, nyutu Loma macalo lagiko pa Misri i lweny me Panium.

Jo me Miller

Jo Millerite pe oneno teko adek pa Roma; gi neno aryo keken, ento gin ma gi oneno dok bene en adieri. Tito wii pa lapor me Antiochus macalo cal omiyo wa twero keto rek apar angwen i gin ma otime ma tye i anyim rek apar abic, kadi ka gin ma onongo ocalo omoko reken oketo rek apar angwen ki rek apar abic weng i higa 200 BC. Agama ni rek apar abicel obedo cik me Sande ma bino cok; ki ni rek apar angwen onongo en higa 2025, ki rek apar abic en lweny pa Panium ma pud tye i anyim. Antiochus nyutu ni lweny adek gin rek acel pa lapor, pien otye i lweny adek weng; ento bene onyutu lok ma agama ni i tic me keto reken i kare me agiki, ka kipwak maber ki yo me "rek ikom rek".

Antiochus obedo i lweny adek weng, ki i cawa me agiki en tito teko pa Papasi ma gitiyo kwede calo lacwak i 1989 (Reagan ki USA), i 2014 (Zelenskyy ki Ukraine), ci kombedi, i lweny pa Panium, en pud obedo teko acel keken calo me 1989, pien Yesu pol kare tito agiki kacel ki cako. Ronald Reagan dong otho, ki gi kum iye; omiyo lagony me gin matime pa Antiochus rwate ki ngec pa Millerite, ento tye i kom cik ma loyo tic me “rek ki rek.” Teko pa Papasi ma gitiyo kwede calo lacwak ma me agiki i gin lok magi en Trump, kata obedo ni, i kit me gin matime, Antiochus obedo i lweny adek weng. Me pungo ada pa apar adek, Trump myero orweny i elekison ma aryo, pien i ada pa apar adek en “dwogo,” gi teko mapol loyo con, tekone rwate ikeno buleto ma okadho i tung ma atyenyo, ma, kacel ki lacoc me cing ma atyenyo ki lacoc me tiño ma atyenyo, gin ma myero kiyubu kwede remo ka giyubu lami.

Reagan obedo kit pa Trump, pien Reagan en pulezidenti ma acel i aboro ma agiki, kacako ki cawa me agiki i 1989. Lincoln obedo kit pa Trump, pien en obedo pulezidenti ma acel pa Ripablikan. Demokarat ma girwako slavery, i rwom kwede Rome, gi ogero Lincoln; gin aryo, Ronald Reagan ki luny maromo pa Paapa mamego, John Paul II, gikwalo woko temo me goro gi. Trump ogero ne i

kit me politika i 2020, ki elekisoni ma kicoyo, calo kicoyo i Yabo pa Yohana rek 11, lok 7; ci i 2024 odwogo bot tho, calo kicoyo i lok 11.

Ka gityeko woko lok me lanyut pa gi, nyama ma wuoko ki i bur ma pe tye but obi timo lweny ikomgi, obi loro gi, ki obi nego gi. ... Ci bang nino adek ki nus Tipu me kwo pa Lubanga odonyo i iyegi, gicungo i tianggi; ki luor madit oaa bot jo ma oneno gi. Yabo 11:7, 11.

Ciero pa Trump obedo "dok cen" ne ma i nyig coc apar adek, ci bene ocweyo rwate ki kit pa Loma, pien Loma en "aboro ma aa ki i abiro," ci Trump en cal pa Loma.

Lewi ma ne tye, ki pe tye; en keken aye me abicel adek, ki tye i but abicel aryo, ki wot i lal. Revelation 17:11.

Kare me aryo me tic pa Trump omiyo obedo pirisident me abongwen cok ki Reagan, ci pien obedo bende me abicel, Trump, ki rwom kwede kabedo pa Paapa, obedo "abongwen, ma obedo pa abiro." Abongwen obedo cal me dwogo woko ki tho, ma yaro tek ni en, ka cal pa kabedo pa Paapa, myero obedo ki dwec ma kelo tho ma ogonyo woko, pi "dwogo."

Kadong aneno wi pa en acel, macalo obedo ogoyone i tho; bal ma kelo thone oyate; piny weng giporo tutwal, giwoto lewi. Revelation 13:3.

Ka ric ma kelo tho ocako bedo maber, lobo weng giluwu lela ki gum cwiny; ci ka Trump odwogo i kwo macalo me aboro ma obedo ki abiro i higa 2024, odwogo, ci lobo weng giluwu ne ki gum cwiny.

Ci bang nino adek ki nus, Roho pa kwo ma oa i bot Lubanga odonyo iye gi, ci gicung i tiende gi; luoro madwong opolo i botgi ma oneno gi. Ci gi winyo dwon madwong ma aa ki polo ma owaco botgi ni, "Binu malo kany." Ci gidhi malo i polo i oboke; ci joma okwero gi oneno gi. Revelation 11:11, 12.

Trump "odwogo" i yubu me piny me 2024, eka i 2025, iye kacel ki Paapa Leo, giketo gi i kom kacel. Yesu omiyo lok me kweyo ma atir kede ma adwogi, bot dano mo keken ma mito neno.

Ka dong un bineno kwero me balo, ma Lakwena Daniel owaco pi en, matye ka ocung i kabedo maler, (ngat mo ma okwano, obed ongeyo.) Matayo 24:15.

Twero bedo ni kit ma Mark owaco obedo maber matidi.

Ento ka wun neno jami marac me balo woko, ma Nabii Daniel owaco kom ne, tye i kama pe myero obedo, (wek dano ma kwano obed ki ngec), eka gin ma tye i Yudaya cwaa i got. Mark 13:14.

Gin marac ma kelo balo woko obedo Loma i yubu adek pa en. Loma me Pagani, Loma me Papa, kede Loma me kare manyen, acel acel obedo cal me kweg pi jo pa Lubanga. Kweg man myero gineno ka Loma obedo i 'kabedo maler' onyo kany 'ma pe myero obed'. Piny madwong en piny maler i Baibul, kede United States obedo piny madwong me tipu.

Ki Rwot bi tero Yuda obedo kome pa en i lobo ma maleng, ka bi yer Yerusalemu doki. Gum, ring weng, i anyim Rwot; pien en oguro wii ki i kabedo pa en ma maleng. Zekariya 2:12, 13.

Ka i neno Roma tye i kabedo maleng, Lubanga tye yero Jerusalem macalo lwak me lagam pa En pi kare me agiki. Ka Reagan, ma en obedo acel i bot president aboro, otero kube me mwony ki Antikristo me poropheti me Bibul; man nyutu kube me atir ki Roma ma obino timo ki presidente ma aboro, ma obedo ma agiki, kun kare me agiki ocake i 1989. Simbol me Omega mapol tutwal dok loko woko kit ma tye iye me simbol me Alfa.

Lare pa Paapa Leo ki Trump i mwaka 2025 nyutu rwom ma tye i wang piny pa lam ma obino ki i pi ki lam ma obino ki i piny i Buk me Nyutu pot buk apar adek. Dwogo i rwom ma tye i wang piny pa Trump ki Leo, ma kityeko timo calo kic me rwom ma i mung pa Reagan ki John Paul II, miyo wa ngec ni kony pa rwot-lacan pa Misri, ma otyeko ribo apar angwen i 200 BC, yero cal pa pe kony i kare me agiki.

Mwaka 2025 oketo mapire tek me neno ma i woko, onyo poropheti ma i woko; pien omiyo Ruma rwate calo nyutu me lworo pa Ruma, ma Daniel oketo nying kwede cal me “kwero me ogoro.” Nyutu me lworo pa “kwero me ogoro” bino con, mapwod goro ma kinyutu ki nying “ogoro” pe oromo. I cwolo pa Yerusalem i labongo Cestius, nyutu en nonge ki bendera me twero pa Ruma ma kiketo iye i kabedo maleng pa ka maleng. Jo ma oneno, ongeyo, giworo cik, gi weko Yerusalem, ki gwokogi ka cwolo odoko cako. Gineno cal me nyutu pa Ruma. Kristiani ma gicen woko ki kanisa pa Pergamos ma kityeko rwore, ki lacen bene ki kanisa pa Thyatira, gikal i lel ka gineno “dano pa bal” tye bedo i templo pa Lubanga. Jowaco magi ginyutu lworo pa “kwero me ogoro” ma Daniel owaco i cawa me agiki.

Watyeko nyutu kacel kacel ni 1888 obedo kac me gwoko gang i ringo pa Cestius, ci agiki pa peko me cik me Sunday obedo kac me gwoko gang i ringo pa Titus. Bilu pa Blair pi cik me Sunday i yore me 1880, kede cik me Sunday ma gicako i states mogo me South i yore me 1880, obedo ngec me ciko pa Cestius ma bene ociro rek me yiko i lagec pa Sister White ikom bedo i gweng. Pud me anyim yore me 1880, lagec pa en ne ni i kare mabino wa myero wot i gweng, ento inge ki yore me 1880, bedo i gweng obedo gin ma myero dong otime. Alama me ciko pa bilu pa Blair, ma gicako nyuto lik me twero pa Papa ma gityeko loke ikom ne i yore me 1880, owiro calo Patriot Act i 9/11; pien malak me Buk me Nyuto apar aboro onen i gin aryo mene.

9/11 obedo kwere me Cestius ka oketo twero ne i kabedo maler ka ma pe myero bedo kany, pien i 9/11 cik pa Loma otyeko kawo kabedo pa cik pa Ingilani. I Pelosi Trials me 2021, due process clause kijuko woko, ci nyutu mede acel ma kelo wot anyim ikom kuro pa Titus, ma tyeko i Cik me Ceng Abicel ma bino macok i United States. Kuro obedo kare. 1888 loke ikom bwolo pa tung pa Protestant ma i wie, ci 9/11 loke ikom bwolo pa tung pa Republican ma i woko. Cako pa pope ki i Lobo ma lamal i mwaka acel ma bene gicako kwede pulezidenti ma agiki nyutu kwere ma agiki pi abomination of desolation ma tye ka tuki i kabedo ma pe myero bedo, piri anyim lweny pa Panium. Lweny pa Panium kelo direk i Cik me Ceng Abicel ki i Lweny pa Actium, ma nyutu bari acel adek ki ma agiki pi Loma ma pagan; ci Loma ma pagan dong orwote ma maloyo weng pi mwaka 360, i tyeko ma gicoyo i Daniel 11:24. I Cik me Ceng Abicel, Loma ogoyo lwak me abicel ki lwak me abiro weng, ci Loma me kombedi dong orwote pi cawa acel me cal, onyo dwe 42 me cal.

I rek 16, Pompey, ma con ocako ogamo geng ma acaki pa Rome ma pe yaro Lubanga i Syria, ci dong ogamo Jerusalem. Pompey ogolo piny geng aryo pa Rome, ci Augustus Caesar ogamo geng ma adek i Actium. Me acaki, Rome me cawa man ogamo ‘king of the south’ i 1989, me tyeko gin ma rek 40 owaco, kacel calo kit ma gi yaro i rek 10. I kare me Sunday Law, Rome me cawa man dong ogamo geng ma aryo—United States—ci ma adek—United Nations; ci nining United Nations giketo wii me miyo lobo gi bot teko me Papa. Rome ma pe yaro Lubanga ogamo geng aryo kwede Pompey, ci paka ma adek ki Augustus Caesar; ci Rome pa Papa ogamo geng acel i 1989, ci dong aryo ma mede i rek 16, ma en aye ka Pompey kimiyo alama pi ogamo pa aryo.

Bedo ka gengo ma adek obedo i Actium pi Roma pa kwaro, onyo ka gengo ma adek, ma gityeko nyutu kwede loro pa jo Goth woko ki i buru pa Rome i mwaka 538, ka Rome oloyo gengo ma adek, en dong tyero ki cing madit maloyo gin weng.

Adier ni Rwot Lubanga pe obi timo gin mo keken, ento obi yaro sirine bot luticne, lanabi.
Amos 3:7.

Lubanga dong bi mi nyutu ma agiki pa alama me ciko ma kityeko yaro calo tim marac ma kelo opoto i Buk pa Daniel, mapwod pe opoto bino. Alama me ciko eno obedo alyansi ma opok me neno, macego ki alyansi me mung pa Reagan ma kityeko yaro i 2025. Lubanga pe bi kelo kica, mapwod pe mi ciko; ki Amos tye atir atir i nyutone pi ngo ma nyutu ma i mung ma En mi bot latic pa En obedo, ki ngat mane ma En otito botgi.

Winjuru lok man ma Rwot owaco ikomwut, he nyith Israel, ikom dye weng ma an akelo woko ki i piny Ijipt, waco ni, In keken ma an angeyo i dyegi weng me piny; pien mano, abi topo wut pi richo wut weng. Amos 3:1, 2.

Amos tye ka tito lok bot jo me tam pa Lubanga ma kiyero, ma gin me agiki, ma bigeno kobo, ki rwate ki dano 25 ma gubedo ka woro ceng i Ezekiel 8. Amos tye ka nyutu kwena pa Laodicea, ma en kwena pa malak me adek i kare me yweyo richo i cawa me oyo jo tye kicel. Kwer pa Amos tetingo i bedo keken pa dul aryo.

Ngat aryo twero woto kacel, ka pe gibedo ki kwe? Simba twero goyo dwon i yath, ka pe omako gin mo me cam? Simba matidi twero yuto ki i ot pa iye, ka pe omako gin mo? Nyoni twero poto i cap i piny, ka pe tye cap pi en? Ngat moro twero kwanyo cap ki piny, ka pe omako gin mo matwal? Ka tutu opuk i ot madwong, jo pe giluro? Peko twero bedo i ot madwong, ento Rwot pe otimo? Amos 3:3-6.

Kobo ikom ‘aryo woto kacel ka bedo acel’ kiketo i kit me apur ma mako layeny ki piny. Layeny gin cal pa rwom me dini, ki Lwak pa Papa obedo ot me gwoko layeny weng ma pe maleng ki ma pe imaro i Buk me Nyuto.

En ooro kede dwon ma tek, waco ni, “Babilon madwong oboro, oboro; ki obedo kabedo pa lami, kac pa roho ma pe maleng weng, ki kac pa anyonyo ma pe maleng ki ma gikwanyo weng. Pien duli weng pa piny gimadho i mwenge pa cungi me keca pa iye, ki rwodi pa piny giceto keca kede iye, ki jo me cato pa piny gikweyo dwong pi mapol pa gik ma yot-yot pa iye.”
Revelation 18:2, 3.

Lwor ma tye iyie ot me gwoko lwor en lwor ma kikwako, ka lobo otimo kec me cok ki apir pa Ruma, dong obedo lwor ma kikwako, ci lwor ma kiweyo malo loyo lwor me porofeti weng en twero ma ot ne me gin adek kityeko cweyo, kicono i Cik me Ceng' Acel, i kabedo pa en, ma en Shinar, ma en Babylon. En lwor ma oyudo rwom ma kelo tho i mwaka 1798, onyo macalo kaka Zechariah owaco, gi lubo apuk ne ki lep me ledi, ento oko kany, kiweyo malo ne ki lwor me Spiritualism ki Protestantism ma golo adwogi.

Kare, malaika ma tye ka waco ki an owoto woko, ocweno owaco bot an ni, "Yaro kombedi wang in, i nen ngo man tye ka woto." An owaco ni, "Ngo ma eni?" En owaco ni, "Man obedo efa ma tye ka woto." Dok en owaco ni, "Man obedo kit pa gin i piny weng." Ci nen, talent me leedi oyaro malo; ci man obedo dako ma tye ka bedo i tung me efa. En owaco ni, "Man obedo tim marac." En ocwalo ne i tung me efa; ci oketo pimo me leedi i wang efa. Enoca, an yaro wang an, aneno ni, dako aryo o aa woko, ci kume tye i lapokgi; pien gi tye ki lapok calo lapok me korongo; ci gi oyaro malo efa i tung i piny ki polo. Enoca an owaco bot malaika ma tye ka waco ki an ni, "Gin tye ka cwal efa i kwene?" En owaco bot an ni, "Me yiko ne ot i piny me Shinar; ci giketo ne maber, giketo ne kany i kom ne kene." Zekariya 5:5-11.

Otur pa Amos omako layeny ki piny, pien tye calo kigwang ma oduonyo anyim cik pa Sunday ma bino cok-cok, ma i iye layeny pa piny gubimako; kede, malubo lok pa Amos, kigwang eno nyono Laodicean Seventh-day Adventism, pien bi pur opuru me ciko i pachu madit, ma gin bikwero winyo.

Ka gi turo opuk i gweng, jo pe bi luoro? Gin marac obedo i gweng, Rwot Lubanga pe otimo en? Atir, Rwot Lubanga pe bitimo gimoro, ento onyutu ngaro pa en bot lutic pa en ma gin lanabi. Lawi oriewo, ngat mane pe bi luoro? Rwot Lubanga owaco, ngat mane pe bi loro lok pa lanabi? Amos 3:6-8.

Lej ma loro en Lej pa dul Juda, ma nyutu Kricito ka En keto cing ki golo cing i Lok pa lam mamegi. Alayansi ma piny nyutu me 2025 obedo cobo pa Cestius, ki cal me jagwec pa jo pa Lubanga dong kityeko ka i neno jo aryo woto kacel, gin ma pe myero bedo kacel kare mo keken. Roma ma ocako alayansi ka orwate ki Jo-Protestanti obedo lok me goc, pien bedo Protestanti nyutu ni i kobo bot Roma.

Wa bi mede gin eni i coc ma obino.

Dong kare okato me golo woko ki otigo

Wek iparo ni, cok pa Rome en aye ni pe oloko keken. Yore pa Gregory VII ki Innocent III kombedi en aye yore pa Kanisa Katolik me Roma. Ka obed ki twero keken, obinoketo gi i timo ki cwiny matek tutwal kombedi calo i kare mukato woko. Jo Protestant pe ngeyo maber ngo ma gitye katimo ka gimenyo cwako kony pa Rome i tic me yweyo Sande ki malo. Kun gitye kagwoko cwiny me poko tamgi, Rome tye kagamo dwogo keto twero ne odoco, dwogo lobo ma loyo ma ocweyo woko. Ka yore man dong okete i United States ni kanisa romo tic kwede onyo loyo twero pa gamente; ni tim me dini romo keti kwede ki cik pa gamente; i cing me acel, ni twero pa kanisa ki pa gamente myero oloyo omo me cwiny, ci gudo pa Rome i piny man obedo atir.

Lok pa Lubanga omiyo ciko pi bal ma obedo ka bino; ka pe giconyo man, piny pa jo Protestant bi ngeyo atir ngo ma dwaro pa Rome en aye, keken ka kare dong odii pi welo i akwer. En tye ka medo i twero ki dwon piny. Puro pa en tye ka cweyo teko gi i ot me cik, i kanisa, ki i cwinya pa jo. En tye ka keto ot pa en ma iye malo ki madongo, i kabedo me imaro ma i iye lube pa con pa en gubiro dwogo tim. Ki bur ma ngwec, ki pe gineno, en tye ka medo teko pa lweny pa en me kelo dwaro pa en anyim, ka kare obino me kuro. Gin weng ma en tye ka dwaro en aye kabedo me twero, ki man dong kityeko omiyo ne. Wabi oyot neno ki wabi winyo ngo ma dwaro pa yore me Rome en aye. Ngat mo keken ma bi geno ki bi winyo lok pa Lubanga, kwer ki lube gubiro donyo iye.

Piny tye ka bedo i tim marac, i bwola, ki i lok ma pe atir, i loro pa tho pire kene—kwec, kwec. Gin mene tye ki cwer me cwiny me cego gi woko? Dwol mene romo donyo botgi? Cwinya kicwalo anyim i kare ma gibimiyo alama, “Nennu, laco me nyomo obino; wut i woko me medo ki en.” Ento gin mukene giluwu kare me nongo mit me opongo lambu gi, ki i kare ma otyeko weng gibinongo ni kit ngat, ma mit tye ka ranyiso ne, pe romo cwalone bot ngat mukene. Mit eno en kwer pa Kristo. En ranyiso kit ngat, ki kit ngat pe romo cwalone. Dano mo pe twero nongo ne pi ngat mukene. Ngat acel acel myero nongo pi pire kene kit ngat ma kiyiko woko ki lup weng pa lapok pi. Bible Echo, May 4, 1896.

Ka an aneno cwinyo pa dano ma tye i peko, ma tye ka tho pien pe tye ki ada me kombedi, ci jo mogo ma gicwako ni gigeno ada gityeko weko gi tho, kun gikano jami ma mite me miyo tic pa Lubanga wot anyim. Neno man obedo peko madwong tutwal, ci an akwayo bot malak ni ogolo woko neno man ki an. An aneno ni ka kacel pa Lubanga okwayo jami mogo pa gi, macam laco matino ma obino bot Yesu (Matayo 19:16-22), gi wot woko ki peko i cwinya gi; ci ni en kare manok peko ma opong obino cobo piny ci odiro woko jami pa gi weng, ci dong obed otum woko me timo lim ki jami pa piny, ki me keto lonyo i polo. Early Writings, 49.

Yuda oneno ni kwayo pa en weng pe otyeko konyo; ci owoto woko ki i ot madit, kun okwano ni, “Kare dong otyeko! Kare dong otyeko!” Onongo paro ni pe romo bedo tung me neno Yesu kikeng’o iye i tung atura, ci i pek ma lamal owoto woko, obolo wic kwede lanyut, ci onyange keken. The Desire of Ages, 722.